

CRNA GORA
ZAVOD ZA STATISTIKU

IV Proleterske 2, 81000 Podgorica

Tel: +382 (0) 20 230 811

Fax: +382 (0) 20 230 814

E-mail: contact@monstat.org

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZA 2017. GODINU

Indeks proizvodnje i prometa u industriji

Odgovorno lice: Mašan Raičević

Odsjek: Odsjek poslovnih statistika i kratkoročnih indikatora

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	1
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja	1
1.2 Pravni osnov	1
1.3 Statističke jedinice	1
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	1
1.4.1 Sektori	1
1.4.2 Statistička populacija	1
1.5 Referentna geografska oblast	1
1.6 Koncepti i definicije	1
1.7 Klasifikacije	2
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka	2
1.9 Dinamika objavljivanja podataka	2
1.10 Metodologija	2
1.11 Bazni period	2
1.12 Jedinica mjere	2
1.13 Izvor podataka	2
1.14 Metod prikupljanja podataka	2
2. Relevantnost - Korisnici podataka	2
2.1 Potrebe korisnika	2
2.2 Zadovoljstvo korisnika	3
3. Tačnost i pouzdanost	3
3.1 Tačnost - Opšta ocjena	3
3.2 Uzoračka greška	3
3.3 Neuzoračka greška	3
3.3.1 Greška obuhvata	3
3.3.2 Greška mjerenja	3
3.3.3 Greška neodaziva	3
3.3.4 Greška u obradi podataka	4
3.4 Sezonska prilagođavanja	4
3.5 Revizija podataka	4
3.5.1 Politika revizije podataka	4
3.5.2 Praksa revizije podataka	4
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka (A6)	4
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	4
4.1 Pravovremenost	4
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka	4
Vremenski jaz objave konačnih podataka	4
4.2 Tačnost objave podataka	5
5. Dostupnost i jasnoća	5
5.1 Kalendar objave podataka	5
5.2 Pristup kalendaru objave podataka	5
5.3 Saopštenja	5
5.4 Publikacije	5
5.5 Onlajn baza podataka	5
5.6 Pristup mikro podacima	5
5.7 Popunjenost metadate	6
6. Uporedivost	6
6.1 Prostorna uporedivost	6
6.2 Vremenska uporedivost	6

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj mjesečnog izvještaja industrije IND-1 je da obezbijedi podatke o industrijskoj proizvodnji i prometu. Dobijeni podaci se koriste za praćenje obima i dinamike kretanja fizičkog obima industrijske proizvodnje, prometa, analizu obima i promjena u strukturi industrijske proizvodnje, analizu sezonskih karakteristika proizvodnje i sagledavanje ukupnih ekonomskih kretanja.

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl.list Crne Gore“ br. 18/12) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Zavodu za statistiku jasno i široko pravno ovlaštenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koja su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Zavod za statistiku je potpisao nekoliko memoranduma o saradnji sa imaočima administrativnih podataka.

1.3 Statističke jedinice

Jedinice posmatranja za obračun indeksa industrijske proizvodnje su preduzeća (privredna društva) sa 5 i više zaposlenih, sa prometom iskazanim u završnom računu u prethodnoj godini, čija je osnovna djelatnost industrijska proizvodnja (odnosno razvrstana u sektorima B, C i D Klasifikacije djelatnosti), kao i dijelovi privrednih društava (KAU) koje obavljaju industrijsku proizvodnju. Jedinice posmatranja za obračun indeksa prometa u industriji su preduzeća (privredna društva) sa 5 i više zaposlenih, sa prometom iskazanim u završnom računu u prethodnoj godini, čija je osnovna djelatnost industrijska proizvodnja (odnosno razvrstana u sektorima B i C Klasifikacije djelatnosti), kao i dijelovi privrednih društava (KAU) koje obavljaju industrijsku proizvodnju.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

B, C i D Klasifikacije djelatnosti.

1.4.2 Statistička populacija

Okvir za listu preduzeća formiran je na osnovu podataka iz statističkog biznis registra, a koji obuhvata sve aktivne poslovne subjekte iz oblasti industrije (sektori B, C i D Klasifikacije djelatnosti) kao i djelove preduzeća koja zadovoljavaju kriterijume predviđene za ovo istraživanje. Iz okvira su isključeni preduzetnici kao i preduzeća čiji je promet jednak nuli.

1.5 Referentna geografska oblast

Crna Gora.

1.6 Koncepti i definicije

Zalihe gotovih proizvoda - u zalihe gotovih proizvoda na kraju mjeseca uračunava se vrijednost zaliha gotovih proizvoda na kraju referentnog mjeseca. Vrijednost se iskazuje u hiljadama Eura.

Ukupan promet - odnosi se na prihod od prodaje dobara i usluga umanjen za popuste i povraćaje, subvencije i bez PDV-a. Vrijednost se iskazuje u hiljadama Eura i popunjava se za referentni mjesec. Domaći promet - je promet ostvaren prodajom industrijskih proizvoda i usluga na domaćem tržištu. Vrijednost se iskazuje u hiljadama Eura.

Inostrani promet - je promet ostvaren prodajom industrijskih proizvoda i usluga na inostranom tržištu. Vrijednost se iskazuje u hiljadama Eura.

Promet od ostalih djelatnosti - je promet ostvaren od ostalih djelatnosti. Vrijednost se iskazuje u hiljadama Eura.

Gotova proizvodnja - iskazuje se za izvještajni mjesec i predstavlja količinu proizvoda koji su dostigli odgovarajući stepen obrade, tako da je šifra i naziv proizvoda definisan po važećoj Nomenklaturi industrijskih proizvoda.

1.7 Klasifikacije

NACE Rev. 2, PRODCOM

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Mjesečno.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Mjesečno.

1.10 Metodologija

[http://monstat.org/userfiles/file/industrija/proizvodnja%20i%20promet/3_%20Metodologija_Indeks%20proizvodnje%20i%20prometa%20u%20industriji_CG\(1\).pdf](http://monstat.org/userfiles/file/industrija/proizvodnja%20i%20promet/3_%20Metodologija_Indeks%20proizvodnje%20i%20prometa%20u%20industriji_CG(1).pdf)

1.11 Bazni period

Za baznu godinu se uzima 2015. godina.

1.12 Jedinica mjere

Promet - u EUR, Promjene u odnosu na predhodni period - procentualno (%)

1.13 Izvor podataka

Podaci se prikupljaju od izvještajnih jedinica sa 5 i više radnika (Preduzeća i KAU) koje su registrovane u Statističkom biznis registru u sektorima B -Vađenje ruda i kamena, C-Prerađivačka industrija i D Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija.

1.14 Metod prikupljanja podataka

Podaci se prikupljaju izvještajnom metodom (poštom, mailom ili faksom).

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- Eurostat;
- Svjetska banka;
- UN organizacije;
- Međunarodni monetarni fond.

Nacionalni korisnici:

- Ministarstva i drugi organi javne uprave;

- Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- Centralna banka;
- nevladine organizacije;
- studenti;
- istraživači;
- mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

Zavod za statistiku je usvojio Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Zavod za statistiku je sproveo istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Prikupljanje podataka realizovano je putem web ankete, u periodu od 1. septembra do 20. oktobra 2017. godine. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Zavoda za statistiku, link:

<https://www.monstat.org/userfiles/file/KVALITET/Izvjestaj%20o%20zadovoljstvu%20korisnika.pdf>.

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Istraživanje o proizvodnji i prometu u industriji obuhvata preduzeća sa 5 i više radnika i podaci se dobijaju izvještajnom metodom pa su podložni uobičajenim vrstama greške- greškama prilikom obrade i neodgovora.

3.2 Uzoračka greška

Nije relevantno.

Indikatori uzoračke greške (A1)

Nije relevantno.

3.3 Neuzoračka greška

Nije relevantno.

3.3.1 Greška obuhvata

Nije relevantno.

Indikator greške obuhvata (A2)

Nije relevantno

3.3.2 Greška mjerenja

Nije relevantno.

3.3.3 Greška neodaziva

Nije relevantno

Stopa neodaziva jedinica (A3)

Nije relevantno.

Stopa neodaziva za temu

Nije relevantno.

3.3.4 Greška u obradi podataka

Nije relevantno.

Stopa imputacije

Nije dostupno

3.4 Sezonska prilagođavanja

Nije dostupno.

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Zavod za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu:

<http://www.monstat.org/userfiles/file/o%20nama/2017/Politika%20revizije.pdf>

3.5.2 Praksa revizije podataka

Istraživanje prometa i proizvodnje u industriji koristi redovne revizije. Velike i neplanirane revizije se koriste samo u posebnim slučajevima definisanim politikom revizije.

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka (A6)

Nije relevantno.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Podaci se objavljuju 30 dana nakon završetka posmatranog mjeseca.

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Indikator pravovremenosti objave preliminarnih podataka predstavlja vrijeme između datuma posljednjeg dana referentnog perioda i datuma objave prvih podataka. On se može prikazati formulom:

$T1 = dfrst - dref$, $T1 = 35$ dana, $dfrst$ - datum izlaska prvih rezultata; $dref$ - posljednji dan (datum) referentnog perioda. Rokovi za objavljivanje podataka mjesečnog istraživanja o industriji u toku 2017. godine su ispunjeni u skladu sa kalendarom objavljivanja.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Indikator pravovremenosti objave konačnih podataka predstavlja vrijeme između datuma posljednjeg dana referentnog perioda i datuma objave konačnih podataka. Podaci ovog istraživanja se objavljuju 30 dana nakon završetka referentnog perioda u skladu sa Kalendarom objavljivanja podataka.

4.2 Tačnost objave podataka

U toku 2017. godine svi rokovi za objavljivanje su ispoštovani u skladu sa Kalendarom objavljivanja podataka.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljuju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Zavoda za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup kalendaru objave podataka

http://monstat.org/userfiles/file/o%20nama/2017/Kalendar_2017_-%20MONSTAT.pdf

5.3 Saopštenja

Podaci su dostupni na sajtu: <http://monstat.org/cg/page.php?id=178&pageid=34>.

5.4 Publikacije

Zavod za statistiku objavljuje sljedeće redovne publikacije:

1. Statistički Godišnjak
2. Crna Gora u brojkama
3. Mjesečni statistički pregled

Pored navedenih redovnih, Zavod za statistiku objavljuje i vanredne publikacije. Neke od najznačajnijih vanrednih publikacija su sledeće:

1. Žene i muškarci u Crnoj Gori
2. Najčešće korišćeni statistički podaci

Sve publikacije koje objavljuje Zavod za statistiku dostupne su na sledećem linku:

<http://monstat.org/cg/publikacije.php>

5.5 Onlajn baza podataka

<http://monstat.org/cg/pxweb.php>

5.6 Pristup mikro podacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Zavodom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa poverljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

5.7 Popunjenost metadate

Stopa popunjenosti metadate predstavlja odnos broja popunjenih metadata podataka u odnosu na ukupan broj prihvatljivih metadata polja. Za ovo istraživanje stopa popunjenosti metadata podataka iznosi 100%.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Nije relevantno.

6.2 Vremenska uporedivost

Od 2010. godine nije bilo metodoloških promjena pa su podaci od 2010 do 2017. uporedivi

Indikator za uporedivost u vremenu

Nije relevantno.